

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre. . . . 6 korona.
Egyes szám ára 6 mlt.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:

pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi Könyvnyomda-vállalat
Irodájában.

Idé küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Városi építkezések.

Azok közé a nagy fontosságú kérdések közé, melyek egy idő óta napirenden vannak, minők a villamos telep, vízvezeték, csatornázás létesítése, Hortobágy rendezése — gyors egymás utánban újabb-újabb fontos kérdések sorakoznak.

Még alig emlékeztünk meg arról, hogy a városi mérnöki hivatal beterveztette a városház második emeletének építését tervét s költségvetését s ime ma arról újságholhatunk, hogy megkeresve lett a városi hatóság avégett, hogy egy új épület: az új református kollégium, illetve gimnázium építéséhez, ami egy millió koronába kerülne, adjon a város 400,000 koronát, adhatván azt részben épületanyagokban.

A városházi építkezés ügyével építész szakértőknek kellene most már foglalkozniok, mert hiszen ez építkezés elhatározott dolgoknak tekinthető s kikerülhetetlen, elődélátnal szükséges. Efelett vitázni sem lehet. Afelett is alig lehet a történet után vitázni, hogy csakis a mostani épületnek második emelettel kibővítését utján kell és lehet ma segíteni a bajokon. Tehát csakis a szakértők s csakis afelett vitakozhatnának ma és kívánatos is, hogy vitakozzanak: jó-e, helyes-e a mérnöki terv, s az épület felszerelésén s általában az építkezésnél lehetne-e némi megakaratást elérni; helyes-e a főlépcsőnek átalakítása stb.?

Talán kötelességük is volna építészeinknek ily — bárha ingyenes — működése, mert hiszen ez is a közérdeknek, városunk érdekeinek, előhaladásának szolgálata s ez kötelességünk mindannyiunknak, »kinek mint adak az Istennek«.

En itt most a kollégiumra, illetve a kollégium kiegészítését, bővítését célzó egyházkerületi építkezésre kívánom felhívni a figyelmet s csak mint laikus tárgyalom a kérdést.

Mit akar a kollégium, illetve az egyházkerület?

Bocsánatot kérek, hogy az »illetve« szót használnván, eme két illusztris testületet talán kisebbíteni látszom. Nem akarom kisebbíteni, sőt ellenkezőleg, minden irányban emelni óhajtom. De be kell vallanom, a debreczeniek fogalmak annyira körülöttek engem, hogy jószerint ismerem csak a kollégiumot s amidőn erről s ehhez tartozó kérdésekről van szó; alig jut eszembe az egyébként igen tekintélyes egyházkerület.

Tehát ismétlen bocsánatot kérek s teljes tisztelettel hirdetem, hogy van nekünk egy kollégiumunk, amely több »intézetek és intézmények« méltó elnevezése s »alma mater« je s amely még sem a miénk, mert a felügyeleti és kormányzati rendszabályok is nem a mi debreczeniek s nem is a tiszántúli egyházkerület tulajdonának, hanem a magyarországi (evang.) reformátusok debreczeni főiskolájának mondja.

Hogyan született az elnevezés s jogokat akart-e ostromolni? talán máskor elmondom; most a tények megállapításán

nem megyek túl s hirdetem, miként van a minden tiszteletre méltó egyházi szervezetünk, a tiszántúli (evang.) református egyházkerület, élén öreg püspökünkkel, Kiss Áron urral és gróf Degenfeld főgondnok urral.

Kiss Áron püspök (régében superintendens) és gróf Degenfeld főgondnok urak mondják most el a városi törvényhatósági bizottsági közgyűléshez intézett beadványukban, hogy mit akar az egyházkerület?

Azt akarja, hogy új (evang.) református gimnázium építessék.

Akarja azért, mert a kollégiumban nem tud ez elhelyezkedni a mai tanügyi kívánalmak szerint s folyton fokozódó népességénél fogva.

Akarja emnélfogva, hogy Péterfia-utca elején a Könyves Tóth, a Margity, Dobray és Szilágyi-féle négy telken megfelelő épület emeltessek egy millió koronájú költséggel s ehhez kér Debreczentől 400,000 koronát s vár az államtól 600,000 koronát.

Érzem, tudom, hogy bizonyos mértékben megróva leszek, megrovást érdemlek, hogy nem ismervén teljes mértékben az előzményeket, tárgyalni akarom, a nyilvánosság bonczoló asztalára helyezem ezt a kérdést, de míg egyfelől kötelességemnek tartom ezt, másfelől azért teszem, mert óhajtom minden oldalról megvitatni s a város egész közönségével, különösbbe a törvényhatósági bizottsági tagokkal megismertetni e kérdést — hozzá tevéni, hogy jó indulatu s a lehetségekkel számolni kívánó megvitatást óhajtok és akarok.

És úgy vélem, úgy tartom, hogy a legelejen kell kezdenünk a dolgot, ha azt akarjuk, hogy helyes megoldáshoz jussunk.

Az elején kezdem.

Nem egészen ott, hogy a debreczeniek mikor, miért építették századokkal ezelőtt az ós kollégiumot, hanem csak ott, hogy mi volt a cél akkor, a múlt század elején, majd az 1870-es években, midőn a kollégium a mai alakjában már nem csupán Debreczen város, hanem egyszerűs mind a helvét hitvallást követő magyarországiaknak is adományából kiépült.

Az volt a cél akkor, hogy az elemi oktatás, aztán a gimnáziumi oktatás s a filozófiai, jogi és teológiai képzés megvalósítható legyen.

Azóta kiszorult a kollégiumi épületből az elemi oktatás s Debreczen város felépített e célra (a leányiskolákat nem számítva) mintegy husz iskolát. Mennyi költséggel? nem tartozik ide.

Most már nem tér el, ami ott maradt.

És mi maradt ott?

A gimnázium, az csak részben; mert a város szép összegű hozzájárulásával néhány évvel ezelőtt róm. kath. gimnázium épült. Ne fájjon senkinek, ha felelitem: nem

helyesebb lett volna-e, ha amidőn külön róm. kath. gimnázium építéséről s ehhez szép összegű hozzájáruláslról volt szó, egy egységes gimnáziumot létesítettünk volna a város, az egyházközség, talán a róm. katolikusok igényeire s figyelemmel lehetett volna lennünk?

Ott van ma a tanítóképző, ez az újabb évtizedek alatt kifejlődött s feltétlenül szükséges intézmény, mint egy egész tanszak.

Ott van — a ma már nagy terjedelmű lett, de ma mégis csonka filozófiai szak, — a tanárképző.

Ott van a szintén nagyobb terjedelmű lett jogi s ott van a szintén nagyobb terjedelmű lett theologiai szak, — akadémiai.

De még mások is vannak ott, jelesen: a megnőtt tanszterárak, a nagy könyvtár, nyilvános olvasó szoba, tanári, ifjúsági olvasó szobák, akadémiai igazgatói, gimnáziumi, tanítóképző igazgatói, dékáni szobák, pénztár, ügyészi hivatal, gazdai, háznagy hivatal a templomok, szűk oratorium s szerencsétlen építész tanácskozási szobák s a siket diszterem s a bentlakók szobái.

Aki mind ezt figyelembe tartva, a helyiségek sűk volta miatt építkezésre gondol, — kell, hogy mindeneknek helyes elhelyezésére gondoljon s egy olyan megoldási tervet tárjon elé, mely — mint az egyházközség megbízásából benyújtott beadvány mondja — századokra előre gondoskodik. — Sajnálatos állapotom meg, hogy a beadványban erre vonatkozólag nincs egy szó sem.

Pedig mindent meg kell világítani, meg kell gondolni.

Különösen meg kell gondolnia amaz egyházközségnek, amely — vagyis amelynek hangosabb elemei elhithetni kívánják magukkal s az országgal, hogy képesek vagyunk *egy-lemel* berendezni és amint egyházközségül ime úgy akar építeni egy millióba kerülő épületet, gimnáziumot, hogy arra egy fillért sem akar adni, hanem azt mondja, adjon az állam 600,000 koronát s adjon a város 400,000 koronát.

Akinek nincs pénze, avagy nincs elegendő pénze, annak egyelőre arra kell gondolnia, hogy a meglévő épületekből az ott nem tanügyi célokra szolgáló intézményeket telepítse ki.

Nem tudom tételt-e ily irányban kombináció. De akár igen, akár nem, bátorodom felemlíteni, hogy a pénztár, ügyészi hivatal, dékáni szobák, jegyzői szoba, de meg a közigazgatási diszterem is kiküszöbölhető volna. A kerületi gyűlés az erre elég bő oratoriumban megtervezhető volna s mellékhelyiséget, sőt liftet is lehetne ott létesíteni.

A pénztár s ügyészi hivatalnak kitélése — úgy tudom — nehézséggel nem jár, s míg az ügyészi igen kicsiny helyiség csak afele órákózi pihenő helynek volna csak felhasználható, már a szerencsétlen pénztári helyiség akár tanteremnek beválna, kivált ha a pedellusi mellett (a homlokzatban, a legszebb helyen) levő helyiséggel felcserélve, kellő világításához jutna.

A diszterem két emelet magasságban két tantermet adna s a kis tanácsteremben is efferne az a néhány theologus, akik a felsőbb tanfolyamon már nagyon kevés számban vannak.

Önkéntelenül rá gondolkodom a hátulso udvarra is. Levegőzést végett tudom, hogy szükség van az udvarra, de ne feledjük, hogy az ma nem játszó tér, nem e végett szükséges, elemi iskolások már nincsenek ott, akiknek ilyen játszótér a tanterem közelében szükséges, — felsőbb tanulóknak játszótérrel az nem elég.

Én még azt is figyelembe ajánlani bátorodom, hogy amidőn egy ily nagy építkezésre gondolunk, szolgáljunk azal

azt a városi célt is, hogy városunk utca szabályozását is előre vigyük, mert bizony az is kötelesség s sokszor csak ily alkotással kapcsolatosan lehet azt megoldanunk.

És még merészkedem egy kérdést felvetni.

Debreczen város közönségének ma a kollégium ügyei intézésében semmi befolyás sincs engedve. Pedig volt joga valamikor. Ez a jog ma amennyiben megvan, a debreczeni (evang.) reform. egyház presbiteriuma által gyakoroltatik és pedig tisztán a tanárválasztásnál s annyiban, hogy az egyház főgondnoka, egyszersmind helyi gondnoka a kollégiumnak, ugyszólván jogkör nélkül. A tanárválasztói jognak az egyháztól s így a város közönségétől való okkupálása éppen és főleg a kollegiumi tanár uraknak kedvenc foglalkozásuk. Csupán kérdésbe teszem, méltányos-e az a törekvés, amikor ime ismét attól a várostól kériük nagy áldozat, amelynek alkotó elemeit képezi az a polgárság, amely a presbiteriumot alkotja? Ugy gondolom, hogy a „do ut des” elveinél fogva ezt a kérdést is alaposan le kell tárgyalni. Elvégre is nem közömbös Debreczenre, hogy a kollégiumban hogyan, kik s mit tanítanak és mit nem tanítanak.

Ugy érzem, hogy kötelességem volt ezt a kérdést is felvetni, s nem minősíthető ez sem akadékoskodásnak.

De térjünk vissza az építkezéshez.

Magam is azt tartom, hogy ha elkerülhetetlen a kiköltöztetése valamelyik tanszakkak, úgy ez ma csakis a gimnázium lehet.

De vajjon csakis a mával tegyünk-e számítás? Hiszen a beadvány századokra kiható alkotásról beszél. De meg az egyetem hangos barátai azt hirdetik, hogy már is megkezdhető az egyetemi berendezkedés.

Ha már, kérem, mi az egyetemre, a Debreczenben felállított protestáns egyetemre, vagy harmadik, de olyan egyetemre gondolunk, melyet nem az állam, hanem mi magunk a debreczeniek és protestánsok akarunk létesíteni: akkor a gimnázium kitélése s új gimnázium építése, szerintem, szöbba sem jöhet, nagyon helytelen volna.

Mert ez esetben először is kötelességünk pénzt gyűjteni, minden dolgainkban takarékoskodni a pénzzel s ez okból a kollégiumban úgy helyezkedni el, ahogyan lehet, ahogyan fentebb rámutattam, — másodsor pedig az a kötelességünk, hogy szánjuk el magunkat alapos terv s számítások tételére; például, hogy:

Egyetem létesítésére mennyi pénz volna szükséges? E tekintetben a zsinathoz beterjesztett szakmunkálat amíg egyfelől tájékozta, másfelől megvált bennünket, hogy hangos biztatásra beleugorjunk a sötétbe. Emaz egyetemi kérdésnél s költség kiszámításnál kell eldönteni, hogy alkalmas-e arra a kollégiumi mostani épülete vagy nem alkalmas. Én úgy tudom, hogy nem alkalmas és hogy ennélfogva nem a gimnázium leend onnan kitéléspendő, hanem a jogi s theologiai akadémia. A tervnek a költségvetésnek foglalkoznia kell tehát azzal, hol építtessék az egyetem, minő tanteremmel s helyiségekkel; s itt ismét számításba hozandó a telekárán kezdve minden, még a taneszközökkel felszerelés is.

Ezeket a tervezetéseket, költségkiszámításokat pedig Debreczen város közönségével meg kell ismertetni, mert ez a közönség is csak úgy megy bele nagyobb összegű adományozásba, ha tudja, hogy a levegőbe kiröpített ideákból mennyi valósul hát meg s mikor valósul hát meg s

mikorra kell neki egy nagyobb összegről, talán telekről s egyebekről gondoskodnia.

Mindezeket pedig nagy általánosságban s a beadvány indoklásának részleteire ki nem térve azért is mondtam el, hogy az intézkedést mintegy ráutaljam beadványuknak kellően meg nem indokolt voltára, ami esetleg előzárda a beadványban jelzett hiányoknak rendkívül fontos és sürgős orvoslását.

Debreczen, 1905. december 24.

Nánási.

Az év végén.

Néhány óra múlva ismét eltűnik egy év örömeivel és bánatával egyaránt, hogy egy ajnak adjon helyet, melyről nem tudjuk, hogy vajjon boldog napokat, vagy boldogtalan perceket rejt-e méhében.

Gondba, gondolatba merülve állunk meg az ó év határánál és visszatekintve a megfoltott napokra, aggodalmasan kérjük önmagunktól, vajjon az elmúlt év folyamán teljesítettük-e ama köteleességeinket, melyeknek elvégzését joggal kívánja tőlünk az Isten, a haza, családuink, városunk és a társadalom? Volt-e erkölcsi és anyagi törekvésünknek haszna és ezen haszon nem az önzés javára gyülemlett-e össze? Volt-e érzékünk a kultúra iránt és az emberbaráti szeretet hevitett-e tettekre bennünket? Egy szóval legjobb tudásunk szerint teljesítettük-e mindazt, ami az élet kötelessége és nem fecséreltük-e el az időt olyan dolgokra, melyekből mi haszon sem származott a közügyekre?

Városunk — mint erkölcsi testület — az elmúlt évben minden irányban becsületesen teljesítette hivatalát, gondja lévén arra, hogy haladásában ne stagnáljon, hanem gyarapodjék. Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy annyit tettünk, amennyit a rendelkezésünkre álló eszközök felhasználásával lehetünk. És ha talán nem is váltak be reményeink minden vonalon, ha itt-ott az alapozási munkálatokat nem tetőztettük be, ha a megvalósításra kitűzött ügyek esonkán maradtak, azok a külső viszonyokban, talán az áldatlan politikai viszonyokban és egyéb tőlünk nem függő okokban keresendők.

Egy haladni akaró város örök mozgást, szakadtalan tevékenységet kíván és éppen azért jól tudjuk, hogy a küszöbön levő új év sem lesz gazdag pihenő órákban városunk életében. Nagy tervek várnak megvalósításra. A közelgő esztendő az alkotások éve lesz. Előttünk van a vízvezetési és csatornázási művek kiépítése, mely közegészségügyi tekintetben halasztást immár nem tűrhet. Az előmunkálatok készen vannak, a szükséges vízmennyiség biztosítva van, és némsokára ezen alkotásokkal is beilleszkedünk a modern városok keretébe.

A másik függő és már már, a megéréshez közel álló kérdés a **Hortobágy hasznosítása**. A városi tanács ezen kérdést megoldásával nem akarja a polgárságot megkárosítani, sőt inkább a hasznosítás keresztülvételével a város polgárait nagy teherként súlyosodó pótladót óhajtja mérsékelni, sőt egyszerűen kiküszöbölni. Ezen első sorban anyagi kérdés megoldásával kapcsolatban a szociális nézőpontokat is figyelembe veszi, mezőgazdaságot, esetleg gyárparit, a kultúra minden eszközét be

akarja vinni a pusztaságba, mely a mostani kezelési rendszer mellett sem a közönség, sem a város érdekei nem érvényesülhetnek. Oly munka lesz ez, mely évszázadokra biztosítja házipénztárának jóvedelmét és oly forgalmat terem, melynek erkölcsi és anyagi haszna mindnyájunk közkinése lesz. Egyező akarattal kell megoldanunk ezt a kérdést, mely iránt az egész ország gazda- és műszaki közönsége érdeklődik, amit az is igazol, hogy városunkhoz halmozásra érkeznek az ézenfegyben felvilágosítást, utmutatást kérő levelek, előzetes ajánlatok, tervek, műszaki leírások.

A városi székház tulajdonképpen nem tudja befogadni a különböző hivatalokat, melyek most szerte-szertán bérelt helyiségekben vannak elhelyezve. Ez indította a törvényhatósági bizottsági közgyűlést ama határozatának hozatalára, mely szerint vagy egy új városkőz voltna építendő, vagy a jelenlegi kibővíthető. Valószínű, hogy az utóbbi lesz végrehajtván. A tervek, költségvetés most vannak a szakbizottságok előtt és nincs okunk kételkedni, hogy a jövő év folyamán ez a kérdés is a megvalósulás stádiumába lép.

Egyéb hasznos alkotások megvalósítása is terve van véte, melyeket az alkalommal külön-külön nem említünk fel, mert az eddigieket meggyőznek bennünket arról, hogy a városi tanács elég széles munkakört szabott maga elé a reánk forduló esztendőben.

Szívünkkel óhajtuk, hogy legyen ez az új esztendő a megelégedés, a kölcsönös megértés, a munka és az ádóvs eredmények éve. Egyező akarattal munkálkodjunk városunk javán, mert csak így lesz gyümölcstermő fa az elvetett eszme magvából.

Olvasóinknak, lapunk barátainak és mindazoknak, kik városunk szellemi és anyagi előmenetelén fáradoztak és a jövőben fáradsnak, adjon a Mindenható boldog új esztendőt.

Koncz Ákos.

122.425. számhoz.
1905.

Magyar király helügyminiszter.

Függelék

az 1903. évi 112.052 sz. a. kelt helügyminiszteri rendelettel életbe léptetett gyógyszer-ársványhoz.

Érvényes 1906. évi január hó 1-ő napjától.

I. Embereknek való gyógyszerék.

	Súly gramm	Állár	Súly gramm	Állár
Acidum citricum	10	13		
subtiliter pulv.	10	20		
Aether depuratus	10	9	100	75
Althaeae radix scissa	100	57	1000	438
subtiliter pulv.	10	11		
Ammonium bromatum	10	21		
Amalgamae dulces	10	7		
Anhydrous citric subtiliter pulv.	100	46		
Balsamum copaivae	10	12		
Balsamum peruvianum	10	32		
Bismuthum subsalicilic	1	8		
Calumbae radix scissa	10	6		
subtiliter pulv.	10	10		
Camphora	10	21		
† Cannabis indicae herba scissa	10	33		
† Cantharides pulverat.	10	36		

	Suly gramm	fillér	Suly gramm	fillér
Cardamomi fructus	10	41		
Cascaræ sagradae cortex rud. tus.	10	5		
Chininum bisulfuricum	1	12		
» hydrochloricum	1	16		
» sulfuricum	1	12		
» tannicum insipid Rozsny.	1	16		
† Cocainum hydrochloricum	0-11	20	1	156
†† Colchicinum	0-01	13		
† Colchici semina	10	10		
Emplastum cantharidum	10	30		
» perpetuum	10	36		
Extractum calumbæ	1	26		
† Extractum cannabisindicae cum dext.	1	28		
» cubebæ aethereo-spirit.	1	34		
» filicis maris aethereum	1	40		
» hydrastis canadensis fluid.	10	70		
Gallæ ruditer tusæ	100	62		
» subtiliter pulveratæ	10	12		
Gummi arabicum	10	12		
» subtiliter pulv.	10	16		
†† Hydrargyrum bijodatum rubrum	1	11		
» jodatum flavum	1	11		
Hydrastis canad. radix rud. tusa	10	45		
† Ipecacuanhæ radix ruditer tusa	1	7		
» subtiliter pulv.	1	8		
† Jodoformium crystallisatum	1	14	10	105
† » pulveratum	1	14	10	105
† Jodum	1	12		
Kalium bromatum	10	12	100	90
» pulveratum	10	16	100	120
† » jodatum	10	80		
† Kusseinum crystallisatum	0-01	15		
† Lactucarium (germanicum)	1	21		
Lithium carbonicum	1	6		
Lupulinum	1	6		
Lycopodi sporæ	10	20	100	150
Manna calabrina electa	10	12		
Mentholum	1	14	10	105
Mixtura gummosa	10	5		
Mucilago gummi arabici	10	9		
Natrium bromatum	10	19		
» jodatum	10	106		
Oleum aurantiorum corticum	1	10		
Oleum camphoratum	10	17		
» caryophyllorum	1	6		
» jecoris aselli flavum	100	38	1000	290
» lauri	10	10		
» lini lotum	100	54	1000	410
» venale	100	26	1000	195
» menthæ crispæ	1	16		
» piperitæ	1	25		
» » gutta	1	2		
† » sinapis aethereum	1	16		
» » gutta	1	2		
† Phenacetinum	1	4	10	30
†† Physostigminum salicylicum	0-01	16		
†† Pilocarpinum hydrochloricum	0-01	5		
† Podophyllinum	0-01	3		
Pulvis gummosus	10	12		
Salep tubera grosse pulverata	10	16		
» subtiliter	10	18		
† Santoninum	1	25		
Senegæ radix scissa	10	26		
Spiritus (90%)	100	50	1000	380
» aetheris	10	9		
» camphoratus	100	76	1000	550
» dilutus (70%)	100	34	1000	260
» ferri sesquichlorati aetherus	10	16		
» saponatus	100	67	1000	510
» saponis kalini albi	100	105	1000	800
Thymolum	1	12		
† Tinctura cannabis indicae	10	24		

	Suly gramm	fillér	Suly gramm	fillér
† » cantharidum	10	25		
† » jodi	10	30	100	225
» valerianæ aetherea	10	30		
†† Veratrinum	0-10	7		

II. Állatgyógyszerek.

	Suly gramm	fillér	suly gramm	fillér
Aether crudus	100	65	1000	580
» depuratus	100	70	1000	610
Althææ radix scissa	100	30	1000	265
» grosse pulverata	100	43	1000	375
Amylum tritici pulveratum	100	22	1000	195
Calumbæ radix scissa	100	40		
Camphora	100	168	1000	1460
† Cantharides pulverat.	10	28		
Chininum hydrochloricum	1	13		
» sulfuricum	1	10		
† Cocainum hydrochloricum	1	145		
Emplastum cantharidum	100	210		
Extractum filicis maris aethereum	1	35		
Gallæ grosse pulveratæ	100	56	1000	490
Gummi arabicum	100	60	1000	525
» pulveratum	100	85		
†† Hydrargyrum bijodatum rubrum	1	9		
†† Hydrargyrum jodatum flavum	1	9		
† Ipecacuanhæ radix ruditer tusa	10	46		
† » grosse pulv.	10	48		
† Jodoformium	10	108	100	945
† Jodum	10	96		
Kalium bromatum	10	9		
† » jodatum	10	68	100	600
Lycopodi sporæ	100	155		
Oleum camphoratum	10	12		
» jecoris aselli flavum	100	29	1000	255
» lauri	100	60	1000	525
» lini venale	100	19	1000	165
† » sinapis aetherum	1	10		
†† Physostigminum salicylicum	0-01	13		
†† » sulfuricum	0-01	13		
Pilocarpinum hydrochloricum	0-0	4		
† Podophyllinum	11	17		
† Santoninum	1	22		
Senegæ radix scissa	10	21	100	190
Spiritus (90%)	100	40	1000	360
» camphoratus	100	66	1000	580
» dilutus (70%)	100	30	1000	260
» saponatus	100	54	1000	470
» saponis kalini venalis	100	56	1000	490
† Tinctura cantharidum	10	16		
† » jodi	10	22	100	195
†† Veratrinum	0-10	6	1	52

III. Az 1903. évi 112,025. belügyminiszteri sz. a. kiadott gyógyszer-árszabvány elején foglalt ugyanazon számú rendelet 17-ik pontjának a fertőtlenítő pastillákra vonatkozó része hatályon kívül helyeztetik, azaz: azok árai levonás alá esnek.

IV. Az 1898. évi 99,000. sz. belügyminiszteri körrendelettel kiadott szabályzatnak II. mellékletében előirt vényminták árai.

	fillér
Aether sulfuricus pro injectione subcutanea	27
Aqua borica	124
Aqua calcis pro infante	44
Aqua carbolica fortior	92
Aqua carbolica mitior	80

	fillér
Aqua emetica	46
Aqua Goulardi	38
Aqua kreosoti	63
Aqua plumbica	84
Bacillus cupri sulfurici	58
Chloroformum camphoratum	74
Collyrium atropini	28
Collyrium adstringens luteum	75
Decoctum althaeae	84
Decoctum chinae	74
Decoctum ononidis	73
Decoctum salep	68
Electuarium lenitivum pro infante	23
Emplastrum adhaesivum	38
Emplastrum diachyli compositum	60
Emplastrum jodatum	83
Emulsio oleosa	226
Extractum hydrastis canadensis	59
Ferrum sesquichloratum solutum	82
Hydromel infantum	73
Infusum digitalis	81
Infusum ipecacuanhae	94
Infusum secalis cornuti	78
Infusum sennae	82
Jodoformium	90
Linimentum chloroformii	194
Linimentum ad combustiones	115
Linimentum ad perionies	33
Mixtura cum acido phosphorico	94
Mixtura amara	94
Mixtura bromata	78
Mixtura salis ammoniaci	73
Mucilago camphorae	78
Oleum camphoratum pro injectione subcutanea	58
Oleum jecoris aselli pro infante	54
Oleum ricini pro infante	55
Pastilli hydrargyri bichlorati corrosivi	51
Pilulae laxantes	63
Pulvis calomelanos ad inspersionem	58
Pulvis pro cataplasmate	68
Pulvis chinini sulfurici	50
Pulvis Doweri	42
Pulvis emeticus	39
Pulvis ferratus	44
Pulvis morphini hydrochlorici	46
Pulvis opii	42
Pulvis zinci aluminati	140
Solutio argenti nitrici ophthalmica	65
Solutio chinini sulfurici pro infante	94
Solutio cocaini	94
Solutio ergotini pro injectione subcutanea	90
Solutio eserini	93
Solutio kalii chlorici pro infante	96
Solutio kalii hypermanganici pro infante	85
Solutio kalii jodati	103
Solutio morphini hydrochlorici pro injectione subcutanea	50
Solutio (collutorium) natrii boracii pro infante	76
Solutio pilocarpini	94
Solutio hydrargyri bichlorati corrosivi ophthalmica	100
Solutio sulfatis chinini	64
Species althaeae	20
Syrupus ferri jodati pro infante	103
Thea amara	31
Thea diuretica	34
Thea sambuci	26
Tinctura jodina	95
Unguentum argenti nitrici	72
Unguentum Ariti	108
Unguentum boricum	63
Unguentum frontale ophthalmicum	102
Unguentum hydrargyri	50
Unguentum ichtyoli ophthalmicum	62

	fillér
Unguentum ophthalmicum flavum	64
Unguentum sabadillae	44
Unguentum sulfuratum (ad scabiem)	124
Unguentum zinci oxydati	94

Ha az orvos a fenti vényminták szerint készült gyógyszerből ugyanazon vényen egyszerre több adagot rendel, úgy a mintaszzerűleg rendelt vény ne az adagok árának sokszorozás, hanem a vényben foglalt szerek tételei szerint (magistraliter) árszabványoztassék.

Kovács József polgármester 1904. évről szóló jelentése.

Kovács József, városunk polgármestere a december 28-ikán tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen be-terjesztette 1904-ről szóló polgármesteri jelentését, mely felbéli a város tevékenységének minden ágát és hű képet nyújt városunk 1904. évi életéről. A polgármesteri jelentést a közgyűlés tudomásul vette és annak kinyomatását elrendelte. Addig is, míg ezen érdekes és a város közigazgatási, kulturális, emberbaráti, közgazdasági, közegészségügyi, ipari, kereskedelmi viszonyait feltűntető a város minden nevezetesebb eseményeit megrajzoló jelentést egész terjedelmében közöljük, bemutatjuk itt ama fontosabb rovatokat, melyekről külön-külön megemlékszik a polgármesteri jelentés vaszköete.

A polgármesteri jelentés tartalma a következő czimekből áll:

Bevezetés. Ügyforgalom. Rendőrség. Ipariügyek. A katonai és illetékségi ügyosztály (forgalma, honvédelmi ügy, szemlék, elszállásolás, katonai létszám).

Közegészségügy (népesedés, halálozás, házasság, betegsegélyezés, telepedés, himlőoltás).

Közokörház (forgalom, beteglétszám, különböző betegségek; a különböző osztályok, kórházi bizottság, évi vizsgálát, pénzvizonyok, piacok és élelmiszerek vizsgálata, dajkaságba adott gyermekek, iskolák vigyázása, utcaöntözés, műhelyek vizsgálata, vízvezeték és csatornaépítési tervek).

Középitkezés és közutak (városi és magánépitkezések benn és a külsőségeken, burkolatok lerakása, ujtása, aszfaltozás, kavicsolás, téglajáró salakozás, utépítés a külső utakon, átéreszek, hidak, agyagos utak; a törvényhatósági utak építése, hengerelés; a törvényhatósági közutaknak építési, kezelési és fenntartási kiadásai és azok felezésének kimutatása, utadóalag zárszámadás).

Világítási vállalat (1904. évi mérlegszámla, fogyasztás, új lámpák felállítás, a csőhálózat kiterjesztése, gáz-mennyiség termelése, fogyasztása; égési árak, pirszén, kátránytermelés, eladás.)

Mezőgazdaság (termés, ennek termési százaléka, minősége, mennyisége, rovarok ellen való védekezés, hortobágyi sáskák; a bevetett földterület nagysága, hasznos és igavonó jószág átlagos ára, az állatok egészségégi állapota, szőlő- és bortermeés és ezek ára, minősége, szesz- és czukortartalma, szőlőbetegségek, a gyümölcsstermeés mennyisége, minősége, árak; munkáviszonyok, munkabérek; új lecsapoló társulat alakítása, a hortobágyi legelő és a legelő-állatok száma).

Erdőgazdálkodás. (Minden, ami a város erdőségéhez tartozik, üzem stb.)

Közvívóhid (forgalom, a levágott állatok száma, a husvizsgálat eredménye, pénzbevetél és bárcaforgalom; jövedelmi kimutatás; jéggyártás és kereskedés; 1904. évi állatforgalom, vágatási dijak és a levágott állatok száma).

Számadatok (általános áttekintés; bevételek és kiadások, alapítványi pénztárak összesítése, évi fogalmi kimutatások, 1905. évi költségeloirányzat; megállapított pótdátó, a városi körmenek, téglagyár fogalma, törzsménes és törzsgulya, továbbá szénaterület, zabfogyasztás, faforgalom, városi nyomda üzeme).

Városi számadások állása (pénztárvizsgálatok, előlegek, hitelek elszámolása).

Arvaszék (forgalom, ügymenet, mérleg, vizsgálat a pénztárnál, elhelyezett és kamatozó tőkék és ezek összege; gyámoltak és gondnokoltak).

Tanügy és közművelődés (iskolák és óvodák száma, tantermek, tanerők, rendes és ismételő iskolák száma, vallása, neve, nyelve; iskolai építkezések, erkölcsi oktatás; szakiskolák, főiskola, középiskolák, iparoktatás, leánynevelde).

Városunk kulturális intézetei (körök, egyletek, a helyi sajtó).

Egyházak és közművelődési intézmények városi támogatása.

A városi szegényház és egyéb emberbaráti intézetek (szegényház fogalma, a szegények számára, nemre, vallásra; az intézet kiadása, bevétele, munkadíjakkal, kerétszetről, a szegények ellátása, valláserkölcsi élete, jöltevek, az intézet kibővítése, szállótelepítés, kerítések, épületek javítása; a felekezeti szegényházak fogalma; Theresianum, országos tanítói árva-ház, jótékony nőegylet, siketuéma intézet, rabsegélyző egylet).

Városunk kereskedelme (bevetett terület, átlagos termés, szőlő- és borforgalom, állatkereskedelm, a ker. és iparkamara, vasuti forgalom, posta, táviró és távbeszélő forgalom; az ipartestület működése, a debreczeni kölcsönsegélyző egylet fogalma, a debreczeni pénzüzetek 1904. évben és részvényeinek jövedelme, az osztrák magyar bank helyi fiókjának műveletei; termény- és áruaktár 1904. évi zárószámadata, a dohánygyár és beváltóhivatal forgalma, mértékhitelítés).

Városunk iparu (általános megjegyzések, szakegyletek, ezeknek szervezete és az ott lappangó bajok, kerületi betegsegélyző és egyéb betegsegélyzők fogalma, állati termékek feldolgozása, általános drágaság; selyemkereskedés, fa- és szénipar, divat- és rövidáruaknak forgalma; a részvetkezetek, nagyipar vállalatok, gyáripar és ennek küzdelmei, csődök).

Városunk munkaviszonyai (szervezetek, munkaszüntetések, városunkban 1904-ben kivándorlás).

Városunk kiterjedése és népessége (terület népesség nemre, vallásra, nyelvre).

Legtöbb adót fizetők névjegyzéke 1904-re.

Választott bizottsági tagok névjegyzéke 1904-re.

Városunk nevezetesebb eseményei 1904-ben.

Befejezés.

A jelentés 140 sűrűn írott felívre terjed.

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága f. hó 28-ikán közgyűlést tartott Kovács József polgármester elnöklésével, mely gyűlésen a bizottsági tagok közepes számban jelentek meg. Kovács József megnyitván az ülést, üdvözi a bizottsági tagokat, megemlítve, hogy ő reá hárul az elnöki tiszt betöltése, miután Domahidy Elemér főispán távol van.

Ezek után bemutatta a tanács Kovács József polgármester 1904. évről szóló jelentését, a közgyűlés a jelentést tudomásul vette és annak kinyomatását elrendelte.

A miniszteri leiratokat, a nemrégén alkotott szabályrendeletek (közutak fogalmi biztonsága és a mitárgyak

megvédése, a kövezetvám módosítása) tudomásul vette a közgyűlés.

Névszerinti szavazás volt három. A másodikban tartott névszerinti szavazások (József kir. h. utca 67 sz. ház onddi földje és Kecskés Sándorné házának megszerzése) miután a bizottsági tagok nem jelentek meg a kellő számban — eredményre nem vezetett, ellenben a házi lövő céljaira szükséges terület megvétele a közgyűlés harmadikban is megszavazta.

A tanács előterjesztést tett arra, hogy Kónya Lajos és nejének csapókereti ingatlanait utczanyitás céljából vegyék meg.

Ezzel a tárggyal szorosan kapcsolatban, amennyiben mind a kettő a városrendezés fontos céljait szolgálja, Csontos Testvérek azon kérélme, hogy a város ipari telep céljaira engedjen át nekik az ispotály-lapson mintegy 300 négyszögöl telket.

Mikor annak idején ezek a tárgyak a jog- és pénzügyi bizottság előtt voltak véleményezés végett, a bizottság a nélkül, hogy a kérélme fölött érdemben határozott volna, irányt adóan fontos határozatot hozta, hogy a városi tanács keressen és találjon utat-módot arra, hogy az ispotály-lapson levő telkek mikép volnának értékesíthetők legelőnyösebben a városrendezés szempontjainak figyelembe vétele mellett.

Kónya Lajos és neje ingatlanait 8000 koronáért hajlandók a városnak átengedni. A jog- és pénzügyi bizottság az ajánlatot elfogadhatónak tartja, de csupán a városrendezési szabályrendelet figyelembevételével, amely ilyen esetben a vételárat az illető csapókereti birtokosságra arányosan kiveti. — A tanács javaslatra meggyeztek a jog- és pénzügyi bizottság indítványával.

Márk Endre felveti a kérdést, hogy ez az eset ingatlan, vagy törzsvagyon szerzés-e ez, avagy az utczarendezés szempontjából kivételes intézkedések hatálya alatt áll?

Csóka tanácsnok az előadó felvilágosításként kijelenti, hogy a megveendő ingatlanokat simmiképen sem lehetne törzsvagyonnak tekinteni.

Ezen felvilágosítás után a közgyűlés határozattá emelte a tanácsi javaslatot.

A Csontos testvérek kérélmével kapcsolatban az ispotály-lapos rendezése is szóba került. A tanács javaslata erre nézve az volt, hogy az ispotály-lapson pusztán házestelkek szakítottassanak ki a szabályozási szabályrendelet alapján és bocsáttassanak nyilvános árverésre.

A közgyűlés ilyen értelemben határozott. Azután válaszlások voltak. A közigazgatási bizottsága bevalasztották: Kiss Albertet, Pálffy Gábort, dr. Fejér Ferenczet, Szabó Kálmánt és Somogyi Pált.

Az igazoló választmány tagjai lettek: dr. Nagy Zsigmond, K. Tóth Kálmán, Simonffy Imre, Sütő Sándor és dr. Kocsár Gábor; egyuttal megbizta a közgyűlés a polgármestert, hogy az igazoló választmány elnökének és három tagjának kinevezése iránt tegye meg a lépéseket a főispánnál.

Az állandó bíráló választmány tagjai lettek: Juhász Ignác, Márton Imre, Komlóssy Arthur, Bacsó Dező dr. és Tudós János dr., míg a számonkérőszék tagjaival: Juhász Ignácot és Komlóssy Arthurt választotta meg a közgyűlés.

Az 1903. évi zárószámadára a belügyminiszter észrevételeket küldött be. Roncsik Lajos főszámvévo megadván a felvilágosításokat, a közgyűlés azokat tudomásul vette.

A közgyűlés a műszaki hivatalnak halasztást adott az állandó katonai elszállásoló helyiségek berendezésére.

A közgyűlés Zoltai Lajos s. levéltárost a közléváltárban tartandó délutáni hivatalos órák alól felmentett arra, hogy muzeumi állásának is megfelelhessen.

Néhány apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

A másik királyi kézirat Domahidy Elemér főispán hasznos szolgálatainak elismerése mellett saját kérélmére felmenti.

Debreczen sz. kir. város lövényhatóságga bizottsági közgyűlése már jó eleve intézkedett az esetleges kinevezés szemben, Ilt az idő, hogy határozatait végre is hajtsa és mi, akik láttuk és hallottuk a törvényhatósági bizottsági közgyűlés egyhangulag meghozott határozatát, nem kételkedünk egy pillanatra sem abban, hogy ezen alkotmányvédő határozatok végre is lesznek hajtva.

Domahidy Elemér távozását mindannyian fáljaljuk, mert bízalmunkra, tiszteletünkre és szeretetünkre rászolgált. Erdemiről kellően lapunk jövő számában bővebben meg fogunk emlékezni.

A mezőgazdasági munka alkotmány.

Írta: Ereký Károly.

Földmivelésünk műszaki gyöngéi az egyoldalú és kültelkes szemterelésben rejlenek. Tizenkétezer hektár bevetett szántóföldből kilencmillió terem szemes terményt és a hektáronkénti hozam országos átlaga nem éri el az évenkénti kétszáz koronát. Földmivelésünk közgazdasági hibái szintén két csoportba oszlanak. Az egyik hiba az, hogy mezőgazdaságunk forgalmi szervezete rossz. A vállalkozói haszon a föld terményeit értékesítő iparosnál és kereskedőnél marad s így a földbírtokos tüke híján nem tud áttérni a beltelkes gazdálkodásra. A másik hiba pedig abban rejlik, hogy mezőgazdaságunk munkaalkotmányga fejletlen. Elemezük ennek az utóbi közgazdasági jelenségnek a természetét és pedig a kérdés egyöntetű tárgyalása érdekében foglalkozunk vele először általában és azután alkalmazzuk a levezetett eredményeket Magyarország viszonyaira.

Az ósregi munkaalkotmány teljes abszolútizmus volt. A korlátlan hatalmu földesur fölöstja földjét a jobbágyai közt és az egyes családok és tanyák külön-külön dolgoznak. A termés a földesur tulajdona. Az egyes jobbágycsaládok csak annyit kapnak belőle, amennyi megélhetnek. Munkaszereződés nincs. Csak ur és rabszolga van. A munkaalkotmány alapelve, hogy a gazda lsten kegyelméből földesur s rabszolgák fölött az élet és halál ura. Munkásnépeket annyit ad terményéből, amennyit akar. Legfőbb ésszerűségéből nem hagyja őket éhen veszni vagy megfagyani. Az ósregi munkaalkotmány főjellemvonása tehát a rabszolgaság és a cézárizmus.

A rabszolgaságból a patriárkális munkaalkotmány fejlődött ki. A jobbgy nem rabszolga több. Ha nem tetszik neki az élet- és a bánásmód, elköltözik. Munkája gyümölcséből nem könyöradományt, hanem jogos részt kap. A föld terményeinek egy részét munkaszereződés alapján, fizetésként kapja meg. A munkaalkotmány alapelve, hogy a munkáscsalád kap az uraságtól egy darab földet, amelyen saját számára gazdálkodhatik. Ennek ellenében egész családjával munkába áll a földesur földejn és hogy szívesebben dolgozzék, részesebből a termésből is. A gazdasági élet fejletlvonása a jóakaró patriárkálisizmus. A földesur gondoskodik a munkásról. A munkásnép pedig kegyelettel és szeretettel adózik gazdájának. Érdekeik közősek, mint a családtagoké és nem állnak egymással szemben, mint kapitálista és munkás.

A patriárkális munkaalkotmánynak a természetudományokon alapuló modern gazdálkodás vet véget. A földbírtokos kalkulál. Kiszámítja előre, hogy ha gőzekét és gazdasági gépeket vásárol, ha mesterséges öntöztelepeket rendez be, akkor az évenkénti hozama és tiszta jövedelme megnövekszik. Ekkor jótalanul dolog volna, hogy ebben a nagy hozamban a bérese is osztozkodjék. Áttér tehát a készpénzfizetésre. Munkaszereződést két. Ad a munkásának napszámba egy, két vagy három koronát. Dolgozzék érte, ha akar. Ahhoz azonban semmi köze többé, hogy a termés sikerül-e vagy nem? A munkaalkotmány alapelve, hogy a munkás és bírtokos egymástól teljesen független, szabad akaratból szerződő felek. A gazdasági élet fejletlvonása a rideg szerződéses viszony.

A mezőgazdasági munkaalkotmány fejlődésének minden országban ez a menete s kikérülni sehol sem lehetett. A rabszolgából jobbgy, majd pedig részért s végül készpénzért dolgozó proletár lesz. Magyarországon is ez a fejlődés menete s vannak már termeléségak, ahol a munkaalkotmány proletárrendszere. De e mellett még a rabszolgaságot leszámtva, a mezőgazdasági munkaalkotmány minden fajával találkozunk. A kerti gazdaságban még sok helyen dívik az a rendszer, hogy a munkáscsalád kap egy darab földet, amelyen önmagának termel káposztát, zöldséget, sárgarépát és egyéb kerti jósvat

Ennek ellenében megmunkálja aztán a gazda egész kertjét. A részes-munkásrendszer is elterjedt. Az arató részt kap a termés eredményéből. Például minden tízedik liter buza vagy minden második zsák burgonya az övé. Készpénzért dolgozó mezőgazdasági napszámot csak a legmodernebb termelési ágakban találunk. A készpénzfizetés mezőgazdaságunkban hovatovább azonban mindjobbban terjed. A népszámlálás adatai szerint 1899-től 1900-ig, tehát tíz év alatt kétszázzerre szaporodott a mezőgazdasági proletárok száma, míg ugyanaz alatt a tíz év alatt a mezőgazdasági cseledek száma harminczere csökkent.

A magyar mezőgazdasági munkaalkotmány tehát ellenkező irányban fejlődik, mint gazdasági bírtokpolitikánk. A tényállás a következő: A mezőgazdasági népességből száz keresőre esett:

	1890-ben	1900-ban
gazda	35	31
cseled	11	10
proletár munkás	24	27

A célszerűség és a gazdák számának eme csökkenése ugyanakkor, mikor a proletár munkásság száma erősen növekszik, nem véletlen jelenség. A mezőgazdasági munkás minden kulturállamban hasonlóan lett proletárrá, mikor a földbírtokos megkezdte üzemét racionalisabban szervezni. A patriárkális munkásnép me gosztóitása ellen a parcelizálás nem ér semmit. A gazdasági evolúció, a kivándorlókkal együtt, szil évenként negyven-ötvenezer proletár telex munkást, míg a társadalom évenként csak négy-öttszáz új mezőgazdát ültet be mesterségesen felosztott bírtokokba. A földműves nép millióinak a során a parcelizálás nem könnyített. Egyetlen kibontakozás lehetősége csak. Nagybírtokosainknak át kell térniök a modern gazdálkodásra, hogy jövedelmüket megháromszorozzák és egyidejűleg munkát adjanak a népnek. Állításom igazolására levezetem a telepítő gazdasági politika alapelvét és vele szemben rámutatok a nagy mezőgazdasági üzem hasznáira.

A parcelizálás híveinek nem a politikai érveivel foglalkozom, hanem csakis a gazdaságakkal. A leghatalmasabb politikai érűkhöz, hogy a nemzetnek önálló kigazdálkára van szüksége, a társadalom mai viszonyai közt már kétség fér. Vajjon ki függetlenebb ember? A nagyipari vas munkás-e, aki proletár, vagy pedig a tizhaldas paraszt-gazda, aki a telepitő banktól függ? Régi elv volt az, mikor csak az volt ur, akinek földje volt. Ma látjuk, hogy vagyonatlan tábor-nokok, miniszterek, kuriai bírók, bankhivatalnokok, orvosok, tanárok, gyári munkások mindmennyian függő helyzetben élnek, de sokkal önállóbb fia i a nemzetnek, mint a tíz huzs holdas parasztgazdák. A parcelizálás híveinek tehát csak a gazdasági érveivel érdemes foglalkozni. A többi érvök más fejezet alá tartozik.

(Folyt. köv.)

Hírek.

— **Debreczen és Hajdu vármegye új főispánja. Ő Felsége — mint lapunk zártkörű budapesti telefon jelentés útján értesülünk, — Kovách Gusztáv pénzügyigazgatót Debreczen és Hajdu vármegye főispánjává nevezte ki.**

— **Halálozás.** Erdéi Mihály, városunk nyugalmazott gyám-péztári ellenőre f. hó 25-én elhunyt 83 éves korában. Majdnem 60 évig szolgálta a város hűséggel. Bámulatos emlékező tehetségét sokszor igénybe vettük, ha a mult egy-egy érdekesebb adataira volt szükségünk. Temetése f. hó 27-én ment végbe és tisztikarunk számos tagja vett részt a végítészességben.

— **Hermann Antal nálunk.** Hromann Antal országos híri tudosunk az ünnepek alatt városunkban tartózkodott. Meglátogatta a muzeumot, a Csokonai-kört, ellátogatott a városi levéltárba és megígerte, hogy a tavaszon felolvasást tart a Csokonai-körben.

— **A Gőnczy-egylet közgyűlése.** A Gőnczy-egylet f. hó 27-én gyűlést tartott, melyen akivaló tudos Hermann Antal, mint vendég szintén jelen volt.

Megjelent

a „**Debreczeni Képes**

Kalendárium“ (1906. évre.)

Ára 1 korona.

Kapható a város könyvnyomdájában és minden könyvkereskedésben.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Ruhafestő

és vegyszertai tisztító Intézet

RABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,

Széchenyi-utca 42-ik sz.

Telefon 323.

Fehérnemű

Gőzmosóda!!

Angol plaidek és takarók,
svéd bőrkabátok **Borsos**
Katánál.

Uri divat, kalap és fehérenemű
üzlet **Békés Lajos** Debre-
czen, Piacz-u. 44. dr Ujfalussy-
ház. Angol női bluzsokat, férfi
fehéreneműeket és kelengyéket
mérték szerint a legszebb kivitel-
ben készít.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A VÁROS”

ezimű heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap
a város és megye vagyonos közönségének
állandóan kezében forog s így a feltűnő és
cinos kivittelt hirdetések egész héten át
a hirdetőkre tereli a srűkségletét besze-
rezni óhajtó közönség figyelmét.

TÓTH GYULA

VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kerté-
szeti, gazdasági és méhészeti szerszámokat és felszerelése-
ket: kerli vasbutorok, gyermek-kocsi, fűrdőkádak, jég-
szelvények, vas- és rézbutorok, paronapszóra és kerli
focakendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok,
tűkés kerítés-huzalok, építkezéshez vasgerendák, vas-
és porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő)
betétek. — Legelőszobb bevásárlási forrás.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. ~ ~ ~ BUDAPEST. ~ ~ ~ DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: **LUKÁCS VILMOSNÁL**, Hatvan-utca 5.

Márványozzaiklap.

Műkő- és Czeméntárgyár.

Beton és vasbeton.

Építési vállalat.

Átereszek készítése.

DEBRECZENI KÖNYVNYOMDA
302 / 10 52. nyomdási utca.

Szabadalmazott géppel gyártott **kar-**
mantyus és **csömösző** Cze-
mentesüvek, Csatornázás.

Beton és Granitto Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstzaklatást megszüntet.